

**МІНІСТЕРСТВО ЮСТИЦІЇ
УКРАЇНИ**

вул. Городецького, 13, м. Київ, 01001

Тел.: +380 44 278-37-23, факс: +380 44 271-17-83

E-mail: themis@minjust.gov.ua

<http://www.minjust.gov.ua>

Код ЄДРПОУ 00015622

**Міністерство соціальної політики
України**

№ _____

На № _____

Міністерством юстиції України розглянуто лист Міністерства соціальної політики України від 08.02.2018 № 2542/0/2-18/17 стосовно надання роз'яснення щодо застосування положень статті 300 Цивільного процесуального кодексу України (далі – ЦПК) і в межах компетенції повідомляється.

Щодо моменту визнання недієздатної особи, поновленою в цивільній дієздатності, зазначаємо, що Законом України від 03.10.2017 № 2147-VIII «Про внесення змін до Господарського процесуального кодексу України, Цивільного процесуального кодексу України, Кодексу адміністративного судочинства України та інших законодавчих актів» викладено у новій редакції ЦПК, положеннями якого, зокрема, змінено порядок визнання особи недієздатною та зміст відповідного рішення суду.

Так, згідно з частиною шостою статті 300 ЦПК строк дії рішення про визнання фізичної особи недієздатною визначається судом, але не може перевищувати двох років.

Таким чином перебіг строку визнання фізичної особи недієздатною закінчується наступного дня після закінчення, визначеного у судовому рішенні, строку визнання такої особи недієздатною. Правовстановлюючим документом в такому випадку буде рішення суду.

Щодо питання поширення строку дії рішень суду про визнання особи недієздатною на відповідні рішення судів, ухвалених до 15.12.2017, інформуємо, що відповідно до статті 58 Конституції України закони та інші нормативно-правові акти не мають зворотної дії в часі, крім випадків, коли вони пом'якшують або скасовують відповідальність особи.

Однак, у низці своїх рішень (“*Nataliya Mykhaylenko v. Ukraine*”, “*Shtukaturov v. Russia*” та ін.) Європейський суд з прав людини дійшов висновку, що якщо особа за рішенням суду визнається недієздатною на невизначений термін, тобто національне законодавство не передбачає відповідних гарантій того, що питання поновлення цивільної дієздатності переглядатимуться судами з певною регулярною періодичністю, це становить серйозне втручання у приватне життя такої особи.

Щодо витрат на проведення судово-психіатричної експертизи для подання до суду клопотання про продовження строку дії рішення про визнання фізичної особи недієздатною повідомляємо, що нормою частини другої статті 299 ЦПК встановлено, що судові витрати, пов'язані з провадженням справи про визнання фізичної особи недієздатною або обмеження цивільної дієздатності фізичної особи, відносяться на рахунок держави.

Заступник Міністра

Світлана ГЛУЩЕНКО

404828